

Вітбувся семінар щодо законодавства ЄС: формальні помилки в пропозиціях конкурсних торгів та можлива імплементация його підходів в українській практиці

Проект ЄС «Гармонізація системи державних закупівель в Україні зі стандартами ЄС» провів семінар щодо формальних помилок у пропозиціях конкурсних торгів під час проведення процедур державних закупівель. Участь у даному заході взяли представники Мінекономрозвитку, Антимонопольного комітету, Кабміну, Державної казначейської служби, Рахункової палати, Секретаріату Верховної Ради України з питань економічної політики та інші.

Головним питанням даного семінару стало питання про те, **«чи повинна бути гнучкість щодо питання формальних помилок у вітчизняному законодавстві»**. Доповідачем на цьому заході був старший експерт Проекту ЄС «Гармонізація системи державних закупівель в Україні зі стандартами ЄС» Стін Бруун-Нільсен. У своїй доповіді він зазначав, що, з одного боку, виправлення помилок призводить до зміни пропозиції, а отже, є ризик нерівного ставлення до учасників. А з іншого боку, доцільним є застосування принципу пропорційності та належного управління, з чого випливає запитання: виправлення чи ігнорування несуттєвих помилок — право чи обов'язок замовника? Саме досягнення рівноваги у вищезазначених питаннях є ключовим аспектом проблеми виправлення помилок у пропозиціях конкурсних торгів.

Проаналізувавши рішення суду ЄС за останніх 6–7 років, Стін Бруун-Нільсен відзначив, що в ЄС практика щодо формальних помилок лояльніша, аніж в Україні. Наочним прикладом цього є рішення суду ЄС у справі № С-336/12. Воно закріплює положення, що в окремих випадках замовник може вимагати внесення коректив до пропозиції або її уточнення, якщо така вимога стосується деталей або інформації, які можуть бути надані до закінчення терміну подання пропозиції. При цьому замовник не може вимагати надання деталей або інформації, яких учасник не надав, попри зазначення відповідної вимоги в контрактній документації, недотримання якої передбачає відхилення пропозиції. У Данії, наприклад, на законодавчому рівні закріплено перелік помилок, які вважають несуттєвими і які не повинні призводити до відхилення пропозиції: пропущені підписи, печатки, дати; недостатня кількість примірників; відсутність нумерації сторінок; пропуск документів.

В українському ж законодавстві наявна певна колізія, зазначив Стін Бруун-Нільсен. Полягає вона в тому, що у ст. 28 Закону про держзакупівлі сказано, що замовник має

право звернутися до учасника по роз'ясненню змісту його пропозиції з метою спрощення розгляду та оцінки пропозиції. У той же час у частині 2 ст. 28 Закону про держзакупівлі написано, що замовники та учасники не можуть ініціювати будь-які переговори з питань внесення змін до змісту або ціни поданої пропозиції конкурсних торгів. Доповідач запропонував такий вихід з даної ситуації: прописати порядок виправлення формальних помилок у документації конкурсних торгів, щоб уникнути спірних питань. Стін Бруун-Нільсен також наголосив, що всі органи, які діють у сфері державних закупівель, повинні розуміти та застосовувати положення чинного законодавства однаково. Доповідач звернув увагу на те, що із впровадженням електронних закупівель робота в такому режимі призведе до зниження формальних помилок. Також він зазначив, що, зазвичай, першоджерелом помилок є туманні та незрозумілі вимоги документації конкурсних торгів, що й створюють простір для помилок. А отже, замовники повинні чітко прописувати свої вимоги до учасників, щоб у них не виникало зайвих запитань.

Від редакції:

Доцільним було б закріплення на законодавчому рівні поняття «формальна помилка» та порядку її виправлення. На даний час замовник не обмежений у даному питанні, тож кожен таке поняття тлумачить по-різному, і не завжди правильно. Визначення в документації поняття «формальна помилка» та порядку її виправлення, з одного боку, начебто врегульовує дане питання, але з другого боку, може викликати низку суперечливих моментів, посилаючись на які, учасники звертатимуться до Антимонопольного комітету.
